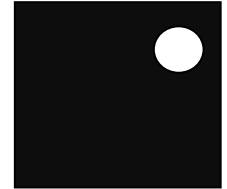

ביחידה זו אנו מסיימים את פרשת שמות. זהו מבנה פרשת שמות (פרקים א'-ה'):¹

בפרק א' - למדנו על החושך הגדול של השעבוד.

בפרק ב' - למדנו על לידת משה והתבגרותו. התערבות ההשגחה מתחילה באופן סמוי מעין כול. רק הקורא יודע שלידת משה

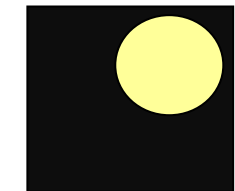

סיפור לידת מושיעם של ישראל.

בפרק ג' - למדנו על מעמד הסנה. התערבות ההשגחה מתגלה לראשונה במפורש בתכנית מדוקדקת של גאולה מן השעבוד, אבל גילוי זה נודע בינתיים למשה בלבד.

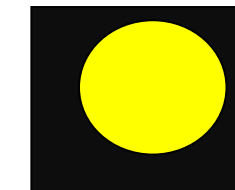

בפרק ד' - למדנו על משה ובני ישראל. ההודעה האלוקית נמסרת לזקני בני ישראל ולעם: "וַיֹּאמֶן הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ כִּי-פָקַד ה' אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ" (ד', ל"א) - בשורת הגאולה הולכת

ומתפשטת.

פרק ה'- מול פרעה. ההודעה האלוקית נמסרת לפרעה. לכאורה, מגיעה הגאולה אל השלב הסופי. עוד מעט תדחקנה כליל קרני הגאולה את חשכת השעבוד.

תגובת פרעה משבשת, לכאורה, את כל המהלכים הקודמים. הוא כופר בכול: במשלח, בשליח ובשליחות, ומכביד את העבודה על בני ישראל. כתוצאה מכך, נפגעת אמונת העם בתהליך כולו. שוטרי בני ישראל פונים אל פרעה בלשון "עֲבֹדֵיךָ" ו"עֲמֶךָ" (ה', ט"ו- י"ח), ומצד

שני, הם

¹ מעובד על פי בראשית – שמות: דפים למעיין ולמורה, מכללת הרצוג תשנ"ח

טוענים כנגד ההתערבות של משה ואהרן (ה', כ"א).
גם משה עצמו חוזר בטענות קשות כלפי ה' (ה', כ"ב-כ"ג), ויש להתחיל שוב מחדש. בכך
יפתח הפרק הבא ותיפתח פרשת וארא.

(התרשים וההסבר לו מבוססים על "בראשית שמות"-דפים למעיין ולמורה, בהוצאת מכללת
הרצוג, עמ' 55)